

sig tillige at drive Banen, og vi havde oveni-
kjøbet den Fordeel, at hvis han havde for-
regnet sig, og det viste sig inden 25 Mar, saa
kunde Staten komme i Besiddelse af Banen for
en meget billig Priis eller for slet Intet, eftersom
Udbyttet af Banen havde været. Disse For-
dele ere vi nu i Begreb med at give bort, for
at faae bygget for vore contante Penge, — som
det hedder: „til vor Eiendom“ — en Bane,
som, hvis Driften ikke kan blive ordnet paa
en fordeelagtigere Maade, end der her er foreslaaet,
vil blive drevet paa en for os meget ugunstig
Maade, det vil sige, med et 5 pCts. Laan, der
er reist til en saa stor Capital, som af os egent-
lig ikke kan controlleres. Vi kunne ikke engang
controllere, hvor Grændsen ligger mellem den
Driftscapital, som gaar ind i den umiddelbare
Drift, og den, som hører til at skaffe Driften
paa selve Banen, det vil sige, en Slags Han-
delsforetning sat i Forbindelse med Banen.
Den, der skal drive denne Bane med Nytte,
skal vide forstandigt at beregne sine Penge, for
ved mangen en Leilighed at skaffe en Bevægelse
paa Banen, der ellers ikke vilde være tilstede.
Disse Midler, som paa denne Maade anvendes
paa Banen, skulle forrentes med 5 pCt.
af Staten. Det er det Brænge ved dette Sys-
tem, at Banens Bygning og Driften ere for-
saavidt sondrede fra hinanden; det hedder jo
vel: „at den, der bygger Banen, skal med det
Samme overtage Driften“, men under hvilke
Betingelser? saaledes at han skal have 5 pCt.
af de Penge, han bringer ind i Banen, og som
han kan ansætte til det højeste Beløb, der om-
trent kan bruges til en Bane af den Art. Det
er altsaa under ugunstige Betingelser for os
med Hensyn til Controllen af de anstaaende
Penge, at vi skulle gjøre et Laan til 5 pCt.,
thi Andet er det ikke. Man vil ogsaa af den
ærede Ordførers Udtalelser erfare, at denne
Betragtning har tynget paa hele Udvalget; jeg
veed ikke, om selv det eneste Medlem, der iøv-
rigt har sluttet sig til Banen (S. Hage), har

kunnet friggjøre sig for denne haarde Betingelse,
og om ikke han, ligesaa vel som vi Andre, øns-
ker den forandret, — jeg troer næsten, det er
Tilfældet. Den ærede Minister viser alle de
Forslag fra sig, som skulde tjene til at bøde
paa denne Mangel. Naar jeg undtager de
Forslag, der angaae Nørrejylland, som han er
villig til at gaae ind paa, saa er der kun et
eneste Forslag med Hensyn til Retningen, som
han til en vis Grad adopterer, nemlig For-
slaget under Nr. 3, og det af den temmelig
simple Grund, at den ærede Minister selv har
en Aelse om, at denne Gaaden Best om Stan-
derborg er umulig uden store Offre. Han gav
selv paa en vis Maade at forstaae, at han
havde stor Tvivl derom, og derved kom han
ogsaa til at nævne Forslaget under Nr. 7 som et
Forslag, han kunde gaae ind paa, men dog kun
under den meget betingede Forudsætning, at For-
slagene under Nr. 7 og 3 kunde ved tredie Behand-
ling til en vis Grad komme til at falde sammen,
blandt Andet ved en Forudsætning om en anden
Forbindelse til Bassinet ved Søerne fra Stander-
borg til Silkeborg, med Hensyn til hvilket han
erkjendte, at der kunde være Fremtidsforventninger
og at det endog var et Middelpunkt i Jylland.
Der skulde man søge hen ved en særlig Bane,
det vil sige, man skulde, for at bevæge sig denne
simple og naturlige Vej, bringe et nyt Offer
saavel i Veilængde som Sidebevægelse. Den
ærede Minister vilde, saavidt jeg forstod ham,
enten føre Banen derhen, hvor han ideligt trækker
den hen, igjennem Horsens til Aarhus og
lægge en Sidebane ud til Rye Mølle, eller
ogsaa vilde han slet ikke gaae denne Vej. Saa-
vidt jeg forstod ham, var det derpaa, hans Haab
til tredie Behandling gik ud; men det fore-
kommer mig, at dette paa ingen Maade kan
være fyldestgjørende for den, der har stillet
Forslaget under Nr. 7, og hvortil jo enbeel af
os have sluttet sig. Jeg skal ikke forsøge Retningen
længere, men tage fat igjen paa de øvrige
Forslag, som foreligge.